

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za adnoszenie do domu dopłaca się 26 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petliowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Loterja Klasowa na Inwalidów wojennych

W KRÓLESTWIE POLSKIM.

(2-ga Loterja Klasowa Legjonów Polskich.)

WARSZAWA TRĘBACKA 2.

Na 32,000 losów — 16,000 losów i 1 premja wygrywają razem

3 miliony 335,000 marek.

Główne wygrane: 300,000, 180,000, 150,000, 125,000 i wiele innych.

Celem umożliwienia wszystkim granie na naszej loterji losy podzielono na połówki, ćwiartki i ósmki.

Cena losu w każdej klasie 26 marek.

$\frac{1}{2}$ losu 13 mk., $\frac{1}{4}$ losu 6 mk. 50 fen., $\frac{1}{8}$ losu 3 mk. 25 fen.

Ciągnięcie pierwszej klasy 22 i 24 maja 1918 roku.

Główne wygrane w I-ej klasie 25,000 mk., 10,000 mk., 5,000 mk. i wiele innych.

Z uwagi na utrudnienia komunikacyjne termin wnoszenia podań o kolektę przedłużony dla prowincji do 1 maja 1918 roku.

2-a LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych.

23.500 zasadniczych losów na które pada 11.750 wygranych i 10 premji

Główna wygrana 350,000 marek

Ciągnięcie I-ej klasy 7 i 10 maja 1918 r.

Oplata za cały los 24 marki.

Zarząd, Warszawa, Królewska 23.

Losy są do nabycia u pp. Kolektorów.

0113—

W polityce Austrii nie nastąpi zmiana.

WIEDEN 18 | 4. „Korrespondenz Austria“ donosi:

Posłowie ks. prałat Hauser, oraz prof. Waldner przybyli wczoraj w południe od prezesa ministrów von Seidlera, aby zwrócić mu uwagę w imieniu swoich partji na głębokie oburzenie, jakie wywołały w kołach niemieckich wydarzenia ostatnich dni.

Prezydent ministrów odparł, iż wie o tem oburzeniu i mocno ubolewa.

Chciałby on jednak wskazać na to, że ze zmianą ministra spraw zagranicznych nie nastąpi żadna zmiana kierunku polityki ani zewnętrznej, ani wewnętrznej.

Przy sposobności prezesa ministrów ze szczególnym naciskiem zaakcentował, że podług znanych mu niezłomnych postanowień Korony ci wszyscy, którzy oczekują zbawienia od koalicji, potraktowani będą jako wrogowie państwa.

Czy Kühman ustąpi?

BERLIN 18 | 4. Możliwość ustąpienia p. v. Kühmana w urzędowych kołach jest bardzo omawiana. Zaczępiany przez wielu minister spraw zagranicznych ma podać się

do dymisji, gdy zakończy rokowania pokojowe w Bukareszcie, których trwanie nie da się jeszcze obliczyć. Przedewszystkiem jednak powinien jeszcze załatwić z kanclerzem Rzerzy p. Helfferichem bieżące kwestje dotyczące spraw bałkańskich.

Ostrzeliwanie Le Havre.

GENEWA 18 | 4. Urzędowe paryskie komunikaty donoszą, że niemieccy lotnicy ostrzeliwiają Le Havre.

W pobliżu Paryża.

GENEWA 18 | 4. Jak dzienniki koalicyjne donoszą obszar operacyjny został rozszerzony aż do St. Denis na północy, która to miejscowość jest włączona do wojennego terenu operacyjnego.

Straty anglików.

GENEWA 18 | 4. Bitwa w czasie od 21 marca pochłonięła anglikom niezliczoną liczbę ofiar, gdy straszna rzeź, jaka miała miejsce pod Bailleul, zagarnęła znowu tysiące istniejących ludzi. W walkach, jakie odbywały się między Lysate i Metere ataki odparła angielska t. zw. żelazna gwardja Yperu'u całe bataljony jej nie ustępując kroku marły na miejscu. Ostatnią nadzieją anglików jest obecnie ufortyfikowane skrzydło Kemmelu i Botschaete.

Braki armji koalicji.

GENEWA 18 | 4. Anglioi i francuscy żołnierzy, którzy zostali wzięci do

niewoli w ostatnich walkach przedstawiają zupełnie „ersatz“ materjał ludzki, 50 do 60 proc. nie ma wcale wykształcenia bojowego.

Po opuszczeniu Bailleul.

GENEWA 18 | 4. Ani jedna walka na bliski dystans nie kosztowała anglików takiej niesłychanej liczby zabitych, jak ostatnie straszne starcie, poprzedzające opuszczenie Bailleul.

W przededniu wielkich walk.

GENEWA 18 | 4. W ciągu ostatnich 48 godzin spotęgowała się na całym froncie działalność artylerji. Wobec wszelkich oznak znajdujemy się w przededniu nowych wielkich walk.

Carowa jedzie do Danji.

KOPENHAGA 18 | 4. Korespondent dziennika „Politiken“, przebywający w Haparandzie, dowiaduje się z wiarogodnego źródła, iż wpływowo osobistości poczyniły starania, aby rosyjska eks-carowa wdowa otrzymała zezwolenie na opuszczenie Rosji i udanie się do Danji.

12 i pół miljarda na wojnę.

ZURICH 18 | 4. „Italis“ donosi, że izba pestów przyjęła nowe kredyty wojenne w sumie 12 i pół miljarda lirów.

Pesitki angielskie.

HAMBURG 18 | 4. Wódz naczelny angielskiej armji na lądzie stałym, marszałek French, zarządził natychmiastowe wysłanie do Francji wojsk, znajdujących się obecnie w Anglii.

Transport wojsk już został rozpoczęty.

Dlaczego ponieśli klęskę.

BERNO 18 | 4. Na szpaltach „Morningpost” pułkownik Repington oświadcza, iż 5 armia angielska została pobita, ponieważ francuzi z powodów politycznych i wojskowych zażądali przedłużenia frontu angielskiego sztabu generalnego.

Armia liczyła tylko 11 dywizji i 3 dywizje rezerwowe.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dn. 18 kwietnia 1918 r.:

Front zachodni.

Nieprzyjacieli pozostawili nam wczoraj znaczne części frontu flandryjskiego, okupionego przez niego w wielomiesięcznych zapasach obrzynami ofiarami.

Armia generała Sixt von Arnim wzięła, następując ostro na cofającego krok za krótkim nieprzyjacielem, Poelkapelle, Langemark i Zonnebeker i odrzuciła nieprzyjaciela, aż poza strumień Steen.

Na południe od jeziora Blankart zahamował nieprzyjacieli przeciwdziałaniem nasze posuwanie się naprzód.

Na północ od Lys zyskaliśmy pod osłoną silnego ognia na terenie i oczyszciliśmy kilka gniazd karabinów maszynowych. Walki dni ostatnich dały w zysku przeszło 2500 jeńców, kilka dział i wiele karabinów maszynowych.

Na froncie bitwy po obu stronach Semme walka ogniewa, która odbywała się od czasu do czasu, wzmożła się pod Moreuil i Montdidier.

Na wschodnim brzegu Mozy drobniejsze przedsięwzięcia pod Ornes i Watronville miały zupełne powodzenie i przysporzyły nam jeńców.

Na północ od Filrey (Między Mozą i Mozalą) rozchwiało się wśród krwawych strat silne natarcie francuzów.

Z innych terenów walk nic nowego.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Chwila bieżąca.

— „Berl. Lokalanzeiger” donosi, że według utrechtskiego dziennika „Centrum” rząd niemiecki postanowił wysłać do Holandji dla interesowanych tam Niemców zboże.

— Wobec przedłużającej się choroby Joffego, wysunięto kandydaturę referenta komisariatu dla spraw z granicznych, Karachana, na stanowisko ambasadora rosyjskiego w Berlinie.

Kronika polityczna.

Termin zwołania Rady Stanu nie jest bynajmniej, jak o tym podało kilka pism, ustalony na dzień 8 maja b.r. Czynniki miarodajne określają go dopiero za kilka dni, po dokonaniu nominacji członków Rady Stanu.

— W kołach politycznych utrzymuje się pogłoska—jak pisze „Głos”— że pewien wybitny przedstawiciel „czerwonej” lewicy, wbrew woli pewnej części swych dotychczasowych zwolenników przyjmie mandat z mianowania.

— W Kielcach odbywał się zjazd kapiłanów diecezji kieleckiej. Przy tej sposobności zaznajomili się zebrani z zasadami stronnictwa politycznego, powstającego z inicjatywy ks. biskupa Łosińskiego.

— „Katolicki Związek ludowy” (taką nosi nazwę) ma grupować przedewszystkiem włościan. W programie

stronnictwa jest monarchia konstytucyjna; w kwestjach aktualnych—bierny stosunek do obecnych instytucji państwowych np. zalecanie powstrzymywania się od czynnego udziału w wyborach do Rady Stanu. Stronnictwo zaleca tworzyć wojsko dopiero po wojnie.

Co słychać nowego? Powiększenie armji angielskiej.

Jak donoszą z Londynu, izba gmin przyjęła w trzecim czytaniu 301 głosami przeciwko 108 projekt prawa o powiększeniu armji angielskiej.

Połączenie floty amerykańskiej z angielską.

Z Hagi donoszą do „Frankfurter Ztg.” Londyńska „Daily Chronicle” dowiaduje się od wysokiego urzędnika marynarki angielskiej, że amerykańskie okręty wojenne połączą się z angielską flotą oceanową. Niedawne sekretarz marynarki amerykańskiej, Daniels, oświadczył, że amerykańskie okręty wojenne znajdują się w drodze do Anglii. Obecnie można donieść, że połączenie się flot już nastąpiło.

Obawiają się o los anglików.

Korespondent wojenny pisma medjońskiego „Cerriere della Sera” pisze, iż armja angielska znajduje się chwilowo w trudniejszym położeniu, niż kiedykolwiek przedtem. Wobec tego panują w dobrze poinformowanych kołach militarnych ważne obawy o los tej armji. Obawiają się bowiem, iż dowódcom wojsk angielskich nie uda się w odpowiednim czasie przeprowadzić regularnego odwrotu całego frontu pod Armentieres, wskutek czego w całej armji angielskiej musiałyby nastąpić wewnętrzny rozkład.

Zgoda chińsko-rosyjska.

Pisma bolszewickie donoszą, że pomiędzy Chinami a Rosją zawarty został specjalny układ regulujący wszystkie powstałe między obu republikami spory. Dokładna treść układu tego opublikowana zostanie w przyszłym tygodniu.

Roosevelt—naczelnym wojskiem rosyjskim.

Prasa amerykańska domaga się ażeby dowództwo nad wojskami, operującymi w Rosji, powierzono Amerykaninowi, mianowicie Rooseveltowi, w zamian za to Stany Zjednoczone wysłałyby na Syberję armję liczącą do 200.000 ludzi.

Cele wojenne wszechniemców.

Z Berlina donoszą do „Dziennika poznańskiego”:

W ubiegłą niedzielę odbyło się w Berlinie zgromadzenie zarządu partji wszechniemieckiej, na którym zebrano się przeszło 400 osób. Główny mówca, a zarazem i przywódca partji, hr. Reventlow, wygłosił długą mowę, pełną wycieczek przeciwko parlamentowi i przeciwko Erzbergerowi. Poza tem przemawiali radca sprawiedliwości Henr. Class, główny sekretarz Wulle, ślusarz Wilhelm Wahl i inni.

Zebrani powzięli jednogłośnie rezolucję, w której powiedziano, że zarząd ogólny Związku wszechniemieckiego będzie w dalszym ciągu dążył do wytkniętych na początku wojny celów, odpowiadających zabezpieczeniu gospodarstwu, ekonomicznemu i wojskowemu ojczyzny. Przy ukształtowaniu nowych, przez oddzielenie od Rosji, ziem kresowych, wytworzonych sytuacji, decydującym czynnikiem ma być na przyszłość

zabezpieczenie Niemiec. Odnosi się to zwłaszcza do ziem zamieszkiwanych przez litwinów i polaków. Zarząd wita z zadowoleniem oswobodzenie ludów bałtyckich i wyraża niezłomną wiarę, że ludy bałtyckie zachowają swój charakter niemiecki. Zarząd nie wątpi, że podobnie jak na wschodzie, tak i na zachodzie odniesione będzie militarne zwycięstwo i że poniesione szkody będą powoływane przez kontrubycję, nałożoną na obce narody. Rezolucja kończy się wyrazami podziękia dla przywódców armji i zapewnieniem spełnienia do ostatka w wierności wszystkich obowiązków względem ojczyzny.

KRONIKA.**Z Rady miejskiej.**

Czwartkowe posiedzenie Rady miejskiej nie odbyło się z powodu braku quorum, gdyż przybyło tylko 14 u radnych. Stosownie do par. 13 regul. następnie posiedzenie odbędzie się we czwartek 25 b. m. i będzie ważne bez względu na liczbę obecnych.

O dolę nauczycieli.

Poruszana kilkakrotnie przez „Goniec” sprawę wynagradzania nauczycieli częstochowskich zainteresowało się wiodocznie Ministerjum wyznań i oświecenia gdyż wczoraj otrzymaliśmy list od tegoż z prośbą o nadesłanie mu danych dotyczących tej kwestji.

Osobiste.

W Warszawie bawił obecnie ks. kan. Marjan Fulman, proboszcz parafji św. Zygmunta w Częstochowie, predestynowany jako nominat na stolice biskupią lubelską.

Echa konkursu.

Sąd konkursu na znak Stowarzyszenia Kupców Polskich stanowią: pp. Rudlicki, Barylski, Jędrzejczyk, Mońkowski, Czrzanowski, Mączyski, Czerbak i Zarząd Stowarzyszenia. Posiedzenie odbędzie się w d. 1 maja o g. 8 wiecz.

Z „Dźwigni”.

W tych dniach odbyło się zebranie „Dźwigni częstochowskiej” przy udziale 40 członków.

Na przewodniczącą zaproszono Doktorową Wasilewską, na sekretarkę p. M. Rajską, asesorki: pp. M. Cerulli i Kolińska.

Na wstępie odczytano artykuł „Gońca” o dziesięcioleciu egzystencji „Dźwigni” i jej celach.

Zarząd oznajmił, że pp. M. Brzaska, A. Miszewska i Otomańska ustąpiły z zarządu. W czasie zebrania zapisało się do stowarzyszenia 15 osób. Do zarządu zaproszono na przewodniczącą p. Wasilewską, sekretarkę p. M. Rajską, skarbniczkę p. Józefę Oozko, asystentki: Ł. Jureczek, M. Makowską, L. Borowską i M. Rutkowską. Na zastępczynię: pp. Cerulli i Kolińska. Do komisji rewizyjnej: M. Sobolewską i M. Makowską.

Zebrania „Dźwigni” odbywać się będą co 2 tygodnie w niedzielę każdego miesiąca o czym członkinie zawiadamiane będą w „Gońcu”.

Zebranie R. O. P.

W dniu 23 b. m. odbędzie się ogólne zebranie R. O. P.

Pogłoski.

W okupacji austriackiej krążyły pogłoski o opuszczeniu kraju przez wojska i władze okupacyjne austriackie. „Ziemia Lubelska” wyjaśnia, że plotka powstała na skutek zarządzonego spisu zajmowanych przez okupantów mieszkań oraz ich stosunków rodzinnych i ilości posiadanych rzeczy. Dane te potrzebne były nie w

celu przygotowania pociągów, lecz ze względu na mające nastąpić płacenie za zajmowane lokale, które należy dostosować do istotnej potrzeby, by nie przepłacać za kwatery.

Wybory do gm. żydowskiej.

Wczoraj odbywały się w naszym mieście wybory do gminy starożykonnych w Częstochowie. Nastroje panujące wśród wyborców, małuje treść odezwy, którą rozlepiono w dużej ilości na rogach ulic. Oto ona:

Żydzi wybery!

Czy chcecie, by duch asymilatorski, panujący dotychczas w gminie, znikł z niej raz na zawsze?

Czy chcecie, by dotychczasowi wodzireje, którzy zawsze zdradzali wasze sprawy życiowe, usunięci zostali z gminy, a ich miejsce zajęli tacy, którzy pragną odrodzenia narodu żydowskiego?

Czy chcecie, by interesów waszych jako żydów i obywateli, broniło w duchu żydowskim?

Głosujcie na listę kandydatów Zjednoczonego komitetu wyborczego!!!

Jako kandydatów na tych, którzy, jak wynika z odezwy, sprawia, że „duch asymilatorski, panujący dotychczas w gminie zniknie z niej raz na zawsze”. wymieniony komitet proponuje pp. Henryka Markusfelda, Szmulę Goldsteina, Joachima Wekslera i Abrachama Hamburgera.

Drugi komitet reprezentuje t. zw. asymilatorów.

Nowe rewiry Sądu Okręgowego.

Prezes król. polskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie zawiadamia nas, że wobec nominacji przy tym sądzie drugiego sędziego śledczego z siedzibą w Częstochowie, został wprowadzony z dniem 15 bm. następujący podział rewirów śledczych:

Do I-go rewiru należą: północna strona miasta Częstochowy w kierunku od Jasnej Góry ku przedmieściu Zawodzie, czyli miejscowości położone po lewej stronie tak zw. alei, oraz gminy Grabówka, Rędziny, Lipie, Kuźniczka, Pańki, Węglowice, Przystajń i miasta Krzepice.

Do II rewiru: południowa czyli prawa strona miasta Częstochowy, biorąc za podstawę powyżej wskazany kierunek, oraz gminy Kamienica-Polska, Huta-Stara, Dąbów, Rększowice, Kamyk, Opatów i miasto Kłobuck.

Obadwaj sędziowie śledczy mają swoje kancelarie w gmachu Sądu Okręgowego przy ul. P. Marji № 51, w podwórzu, w lewej oficynie na dole.

Ofiara jeńców.

Sprawozdanie kasowe z przedstawienia beneficjusza p. Eugenjusza Bolskiego urządzonego dnia 7 kwietnia w obozie dla jeńców wojennych polaków w Gardelagen. Całkowity dochód z przedstawienia beneficjant przeznaczył na T-wo „Kropla Mleka” w Częstochowie.

Przychód:

Za bilety wejściowe	Mk. 180.90
Za programy i piosenki	9.70
Dobrowolne ofiary	6.70

Razem Mk. 197.30

Rozchód:

Za wynajęcie kostjumów	Mk. 30.—
Za papier itp.	28.40

Razem Mk. 58.40

Przesłano Redakcji „Gońca” na „Krople Mleka” Mk. 188.90

Cheć powrócić do Częstochowy.

Józef Gorzki z żoną, Blachownia pow. częstochowski, powróci nieza-

dlugo do miejsca swego zamieszkania.—

Pogotowie elektryczne.

W mieście naszym eddawna oczuwał się brak natychmiastowej pomocy w razie zepsucia się instalacji elektrycznych. Obecnie powstało w Częstochowie „Pogotowie elektryczne”, mieszczące się w domu przy ul. Panny Marji 39, I piętro, gdzie zawsze dyżuruje kilku monterów.

Sprzedaż chleba pyłowego.

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że dla kupna chleba pozakartkowego pyłowego, na wagę po 1.40 f. za tunt, wprowadza od 21 kwietnia następujące przepisy: Chleb pyłowy będzie sprzedawany (o ile będzie mąka) o godz. 3 po południu codziennie na legitymację i po przedstawieniu paszportu.

Posiadaacz legitymacji i paszportu ma prawo nabyć chleb w wskazanym mu sklepie nie więcej jak raz na tydzień bochenek cztero funtowy. Dla kontroli w sklepach wyznaczeni są urzędnicy Deputacji, którzy stwierdzają na legitymacji kąt chleba.

Zółwim krokiem.

Z wielkiem zadowoleniem zapewne wszyscy lokatorzy wyczytali w numerze 61 „Gońca Cz.” nawoływania do organizowania się i tworzenia stowarzyszenia w celu obrony przed lichwą mieszkaniową, która nie na żarty zaczyna prześladować szeroki ogół mieszkańców naszego miasta. Zdawało by się, że w Częstochowie, liczącej duży odsetek inteligencji i ludzi inicjatywy z pośród lokatorów, znajdują się tacy, którzy skrzętnie podejmą projekt „Gońca”, zajmą się przygotowaniem ustawy stowarzyszenia i obmyśleniem sposobów do obrony przed wyżyskiem. Niestety, od pierwszej wzmianki w „Gońcu” w tej kwestii dużo już czasu ubiegło, a o organizacji stowarzyszenia nikt nie myśli. Tymczasem, presja kamieni czników i śrubowanie cen stale przybiera na sile i rozmiarach, szczególnie w domach, których właścicielami są żydzi.

Ci bowiem zaprawieni pareletnią szkołą „paskarstwa” w wojnie obecnej, jak artykułami pierwszej potrzeby, z właściwą swemu charakterowi przebiegłością, nie przebiegając w środkach rozpoczęli, uprawiać pasek kosztem lokatorów.

Jeśli w porę nie znajdą się ludzie, którzyby ujęli w swe mocne i rozu mne kierownictwo zorganizowanie wszystkich lokatorów w jedno stowarzyszenie, obrzymi ogół lokatorów stanie się pastwą, pożalowania godną, tych szermierzy „paska” i wy zysku bez granic.

Ten sam numer „Gońca” zamieścił odezwę, jaka się ukazała w piśmie „Spolem”, poświęconym wyłącznie walce z lichwą i spekulacją. Odezwę w ta nawoływała gorąco lokatorów lubelskich do odpierania tą samą drogą jaką zostały zakomunikowane, wymowienia lokali, podwyżki i t. p.

Również czytaliśmy, że w Będzinie istnieje już Stow. lokatorów i plan ze swego organizowania się już zbiera, broniąc się solidarnie przed nadmiernym podnoszeniem cen na lokale, uzyskawszy nawet w tym względzie odpowiednie zarządzenia władz okupacyjnych ograniczających apetyty spekulantów.

Czyżby i u nas na wzór innych miast nie czas było zająć się gorliwie tą sprawą? Z usmiechem wyliczającym wyczytałem w Nr. 75 „Gońca Cz.” list p. M. Misiorowskiego, który informuje nas, że Częstochowskie Stow. wł. nieruchomości w czasach kiedy znamy „ersatz”, „paski”, mieszkania bez wapien, piecyków,

wygód, odrapane ściany, ciemne korytarze, pobite szyby i tyle, tyle innych—ośmielała się żądać zapłaty przedwójnej. Cóż my mamy powiedzieć na to, którzy przez zbagacanych żydów na wojnie zostaliśmy nabyli wraz z domami i zaskoczeni przez nich cenami za lokale, nie przeiwójnenni, lecz o 60 procent większym? Do kogo się zwrócić o ratunek i dobrą radę, by uniknąć w dzisiejszych ciężkich czasach kosztownej przeprowadzki, nowych trudności przy urządzeniu i otrzymaniu światła elektrycznego?

Nie sądzę jak p. M. Misiorowski, że należy nawiązać z właścicielami domów porozumienie w tej tak ważnej sprawie za pośrednictwem prasy, bo to pójdzie zółwim krokiem i celu zamierzonego przez p. M. nie osiągnie. Należy natomiast co rychlej, już organizować się na wzór przeciwników naszych w jedno ognisko, jedno zdanie, jedną myśl i czyn w obronie przed lichwą mieszkaniową.

Jan Bielawski.

Częstochowa, dn. 18—4—18.

Listy do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

Racz przyjąć serdeczne słowa podzięk, za łaskawą pamięć o nas jeńcach w poczytnym Twym „Gońcu Czest.”.

Stosownie do wzmianki „Gońca”, że noszę się z myślą przyjscia z pomocą działwie częstochowskiej w d. 7 b. m., zamiary swoje urzeczywistniłem, przeznaczając czysty zysk z zafiarowanego mi beneficju na cel Tow. dobrocz. „Kropki mleka”, w bliżkiem memu sercu mieście. Skretna to ofiara, lecz jak na tutejsze warunki nadspejdziwana!

Wraz z listem przesyłam przekazem mk 138 fen. 90, które uprzejmie proszę Szanownego Redaktora wręczyć wyżej wspomnianej instytucji z moimi serdecznymi pozdrowieniami dla działwy.

„Gońca” otrzymujemy obecnie stale i z prawdziwą radością czytamy go, gdyż przynosi on nam ulgę nęmatą w trawiącej nas tęsknocie do tego ukochanego przezemnie miasta i do

Taksa cen w gabinecie Lekarza Dentysty Stefana Barylskiego

ul. Panny Marji № 49.

Wszelka porada bezpłatnie	
Wyjęcie zęba	2 m.
„ bez bólu	3 m.
Plomba cementowa lub miedziana z leczeniem	5 m.
Plomba srebrna lub porcelanowa z leczeniem	6 m.
Zęb sztuczny w kauczuku	10 m.
Korona	30 m.

DR. STEFAN KON

Akuszer-Ginekolog

powrócił. Przyjmuje od 9-11 rano i od 3-5 po południu ul. Panny Marji Nr. 31 II piętro od frontu.

Restauracja

POD

„Kogutkiem”

W PARKU

zostanie otwarta

w Niedzielę dnia 21 Kwietnia

Tych, których tam pozostawiłem.
Łącząc wyrazy szczerego szacun-
ku i pozdrowienia - dla Częstochowy
pozostają, (być może już na krótko)
Eugeniusz Bolski.

14 kwietnia 1918 r.
Obóz polski w Gardellegen.

Przyp. Red. Z prawdziwą przyje-
mnością zamieszczamy list powyższy.
Świadczy on o uczuciach patriotycz-
nych, jakie nurtują serca jeńców po-
laków w obozie w Gardellegen. Po-
kazna, podkreślamy, ofiara jeńców
zasługuje na szczególną uwagę ogó-
łu, jest objawem: wielce pocieszają-
cym i sprawiła nam niemałą radość.

Za pamięć o niedoli dziecka pol-
skiego w Częstochowie, za wyrazy
uczucie braterskich, przyjmijcie od
Redakcji naszego pisma jeńcy polacy
wyraży najserdeczniejszej podzięk-
ki, którą też się Wam zarząd Rady Opie-
kuńczej m. Częstochowy za hojną o-
fiarę na rzecz istniejącej przy niej
„Kropki mleka“.

Oby jaknajprędzej nadeszła chwi-
ła, w której będziemy mogli uściskać
na ziemi ojczyznej Wasze dłonie bra-
cia Redacy!

RÓŻNE NOWINY.

Przyjaźń rosyjsko-amery- kańska.

Rząd Stanów Zjednoczonych czyni
w dalszym ciągu starania, ażeby po-
zyskać zaufanie rządu bolszewickie-
go. Podobne starania te odniosły w
pewnym kierunku pożądaný skutek.
Wybitną rolę w tej akcji odgrywa ze
strony rosyjskiej b. minister handlu,
Timirazjew, który rozporządza pew-
nymi wpływami wśród bolszewików.
Rząd rosyjski wysłał wkrótce poseł-
stwo nadzwyczajne do Stanów Zjed-
noczonych. Konieczność tego kroku
motywowana jest potrzebą uregule-
wania rozmaitych kwestji finanse-
wych i gospodarczych, wynikłych
wskutek traktatów, zawartych z A-
meryką przez dawny rząd. Poselstwo
zawrze prawdopodobnie nowe trak-
taty.—

Nie zapominajcie, że człowiek, który mo-
że, a nie robi, musi ustąpić miejsca temu,
który nie może — ale próbuje.

Comtelburo.

Zbliża i zdaloka.

Żądania drukarzy.

Wczoraj wszyscy właściciele dru-
karni w Sosnowcu otrzymali, jak pi-
sze „Iskra“, od Związku zawodowego
pracowników drukarskich umotywo-
waną odezwę z żądaniem podwyżki
płacy o 25 proc., dwutygodniowych
urlopów płatnych i koñczenia w so-
botę pracy o godzinę wcześniej.

Związek prosi właścicieli drukar-
ni, by odpowiedzieli mu w tej spra-
wie do d. 20 kwietnia.

Bandyci w Zagłębiu.

Nieprzebrzmiały jeszcze echa
nieudanego napadu na mieszkań-
kupca Bera, kiedy szajka epryszków
operująca energicznie, licząc na pe-
wną niemoc straży miejskiej w dal-
szym ciągu bezceremonialnie niepo-
koi mieszkańców napadami.

W przeciągu 24 godzin w tych
dniach w tak małej miejscinie jak
Będzin notowano aż pięć nieudanych
napadów.

Zgubiono 70 Mk. w woreczku skórzanym
starym rynku. Łaskawego znalazcę upras-
sają o zwrot do „Gońca“

Teatr „**PARYSKI**“ ul. Panny Marji № 19

Program od soboty 20 do poniedziałku
22-go kwietnia r. b. włącznie.

Tylko 3 dni!

Niebywała dotychczas sensacja!

Tylko 3 dni!

Życie to nieskończony łańcuch walk i zmagañ, w których łańnią się najsilniejsze charaktery, upadają
najszlachetniejsze dusze.

KU WOLNOŚCI

Pełna prawdy i realizmu tragedia w 6-ciu częściach obrazująca czyni
rwącego się do swobody niezależności młodego ducha.

BERND ALDOR

W roli głównej wybitny tragik

Muzyka: Sekstet Artystyczny
— Szczegóły w programach —

Ceny miejsc zwykłe.

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**“ Panny Marji № 27.

Program od soboty 20-go do poniedziałku
22-go kwietnia 1918 r. włącznie.

Tylko 3 dni!

Tylko 3 dni!

A największy z tem ambaras, kiedy czworo zechce naraz...

Arcywesoła farsa w 4-ach aktach
W rolach głównych:

Ossi Oswald i Ernest Lubicz.

Program dopełnią: **Zdobycie wyspy Ozyliji (Oesel)** Aktualne zdjęcie z natury.

Wyścigi w Marokko (Zdjęcia z natury.)

Dla dzieci wejście wzbronione — Ceny miejsc zwykłe — Szczegóły w programach i afiszach.

Anons: Wkrótce odbędzie się **Koncert Benefisowy Członków Orkiestry Teatru Odeon.**

Ofiary.

Zamiast kwiatów na grób s. p. Pauliny
Wisnowskiej Janowie Foltanicy na bied-
nych dzieci do uzn. red. mk. 15 kwit 183.
Na paralityków Rodzina Boguckich mk. 5
kwit 184. M. Krzymowska mk. 5 kwit 184.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.
Wymywanie zębów. Plomby
Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Do sprzedania marchew i buraki pastwne
Wiadomość Jan. Lelusin ul. Ciemna Bzowska
336

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piękna № 7
parter front (obok sądu pokoju
1-go okręgu)
Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano
i od 2-ej do 5-ej po południu.

Zagony pod kartofle i kapusztę oraz kilka móg
gruntu do wydzierkawienia, wiadomość - dwór
„Kiedryzn“ Nr 24p.

Konie wynajmuje ul. P Marji 39 350-

Kupię maszynę do szycia mało używaną (fir-
my Singler) najawziej konstrukcji. Oferty
w Adm. Gońca —346

Kupię firanki do 5-ciu okien, mogą być stare.
Oferty w Adm. Gońca —347

Potrzebny pastucha do bydła z całodziennym
utrzymaniem i wynagrodzeniem Hu-
bertowska 10 —353

Sprzęty domowe do sprzedania, tamte pokó-
przy rodzinie s. całodziennem utrzymania
lub bez. Wiad. Adm. „Gońca“ 351-

Potrzebna podręczna do magazynu m-
Klara ul Panny Marji 31. 352-

Kartofle do sadzenia na sprzedaż Jasny
rska 38 Szczeciński. 240-

Budka do wody sodowej, stojąca w ul. P. M.
obok Rynku do sprzedania. Wiad w Aptec-
S-rów K. Rompałskiego. 356-

17 morgów łąki do sprzedania Wiadom-
Biuo ogłoszeń ulica Kościuski 11.

Pierwszy w Częstochowie chłrejojański sklep
kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pia-
nina, maszyny do szycia i t. p. po cenach w-
mierkowanych, oraz poleca całkowite umeblo-
wanie, eypialni, stołowych, i t. p. ul Panny Mar-
78. obok parku. 1186

Jest świeże mięso koński Mała 2. 309-

Bufetowa potrzebna do restauracji wiad.
Redakcji Gońca 354-

Za Redaktora i Wydawcę Adam Paciorkowski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“